

รายงานวิจัย

เรื่อง

ความกลัวความตายกับปรัชญาการเมือง
The Fear of Death and Political Philosophy

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.พิศาล มุกดาร์ศมี

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ

ประจำปี 2560

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง : ความกลัวความตายกับปรัชญาการเมือง

ชื่อผู้วิจัย : รองศาสตราจารย์ ดร. พิศาล มุกดาธรรมิ

ปีที่แล้วเสร็จ : 2562

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดในเรื่องความกลัวความตายสร้างให้เกิดความรู้ในความรู้ทางปรัชญาการเมืองของโสเกรตีสขึ้นมาได้อย่างไร และอิทธิพลทางความคิดในเรื่องความกลัวความตายของโสเกรตีสที่ส่งอิทธิพลต่อความคิดทางปรัชญาการเมืองในยุคต่อมา รูปแบบระเบียบวิธีวิจัยใช้เชิงคุณภาพ โดยคัดเลือกเอกสารที่เป็นต้นฉบับเดิมของนักปรัชญาการเมือง และบทความ ตำรา หนังสือในรูปของเอกสารชั้นรอง ของนักปรัชญาและนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ ผ่านรูปแบบการศึกษาในลักษณะของการตีความตัวบทอย่างละเอียด ประกอบกับรูปแบบการศึกษาในเชิงวิเคราะห์บริบท

ผลการวิจัยพบว่า 1) โสเกรตีสได้สร้างความรู้เพื่อเผชิญหน้ากับความตาย คือความรู้ที่แยกสภาวะการดำรงอยู่ของมนุษย์ออกเป็นสองส่วน คือในส่วนของร่างกายและจิตวิญญาณ ผลจากความรู้ในเรื่องความกลัวความตายทำให้สามารถเผชิญหน้ากับความตายได้อย่างกล้าหาญและสง่างาม โสเกรตีสพิจารณาความรู้ที่เกิดขึ้นจากความกลัวความตาย คือความรู้ที่ทำให้ผู้รู้หลุดพ้นไปจากความกังวล การให้ความสำคัญแก่ท่างร่างกายหรือสังขาร ที่นอกจากจะเป็นสิ่งที่คอยขัดขวาง เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงแบบของความรู้และคุณธรรม ในช่วงที่บุคคลยังมีชีวิตอยู่ ความตายจึงเป็นช่วงเวลาที่มีความสำคัญในฐานะการปลดปล่อยและให้จิตวิญญาณเป็นอิสระจากพันธนาการของร่างกาย ขณะที่จิตวิญญาณไม่เป็นที่เสื่อมสลายและดับสูญไปเหมือนกับร่างกาย ความเป็นอมตะของจิตวิญญาณจึงเป็นสิ่งที่มีความรู้และเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักปรัชญาเผชิญหน้ากับความตายเพื่อปลดปล่อยวิญญาณให้เป็นอมตะ 2) ความรู้เกี่ยวกับความกลัวความตายของโสเกรตีสสร้างให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและสร้างรูปแบบใหม่ทางปรัชญาการเมืองของกรีกโบราณ ตั้งแต่ปรัชญาการเมืองของเพลโต ในความรู้เชิงทวิลักษณ์การแยกขาดของโลกของความรู้ เหตุผลกับโลกของอารมณ์ ความอยากและความรู้สึกที่เป็นเกณฑ์ใช้แบ่งผู้ปกครองออกจากผู้ใต้ปกครอง อิทธิพลที่เกิดขึ้นกับคริสตศาสนาและนักเทววิทยาในยุคกลางในเรื่องของมรณสักขีและการแบ่งอาณาจักรทางโลกกับอาณาจักรของพระเจ้า

คำสำคัญ : ความกลัวความตาย ความเป็นอมตะของจิตวิญญาณ โสเกรตีส ปรัชญาการเมือง

Title : The Fear of Death and Political Philosophy

Researcher : Associate Professor Pisan Mukdaratsami, Ph.D.

Year : 2019

Abstract

The aims of research were to survey the fear of death which causes the knowledge of dying derived from political philosophy of Socrates, and the enormous influence about Socrates's knowledge of dying were passed to later philosophers and became a philosophical tradition. This research uses qualitative method by the way of close textual interpretation and a contextual understanding. Documentary were selected both from original texts and secondary text which were written by classical scholars and experts.

The study finds that 1) Socrates as a man who invented the knowledge of dying. The knowledge was divided a human soul into two realm. The first realm is the body, the other realm is the soul. He gave a priority to the soul because of is immortality. While the body was perished and impermanent. Thus, the real philosopher is a man who practices of dying while he is alive. Socrates acted bravely and calmly when he faced with death sentence. He had a thought that death will be liberate human from slave of the body while a person still alive and unchained the soul. This made the soul grasped the truth or real knowledge. Socrates was recognized as a man who fought courageously and firmly to defend his principle and righteousness till his last breath. 2) Socrates as a philosopher who invented the knowledge of immortal soul. The new knowledge had changed the way a man had a relationship to his soul. Especially in Plato's philosophy which clearly separated the realm of knowledge, reason from the realm of senses and emotion ; which proceed in the idea of Dualism. The knowledge of immortal soul was passed from Plato to the Christian church theology and philosophy. The influence gave birth to the idea and practice of martyr which divided sharply between the city of man and the city of God.

Keyword (s) : Socrates, Fear of Death, Political Philosophy, Soul Immortality